

Μεγάλη Πυρά

Βιβλιοθήκη 3ης Ο.Α.Ν α/α **18**

28 Μαρτίου 2008

Η Μεγάλη Πυρά της Κατασκήνωσης

Σε κάθε κατασκήνωση, προσκαλούμε τις οικογένειες των παιδιών και τους φίλους μας, να μας επισκεφθούν. Αφού θαυμάσουν τις σκηνές, τις κατασκευές, τον χώρο και κυρίως εμάς, τους καλούμε να περάσουν μία ήρεμη κι ευχάριστη ώρα γύρω από την φωτιά .

Συνήθως αυτό γίνεται Σάββατο βράδυ (ή Τετάρτη, αν ο χώρος δεν είναι μακριά) . Αντίθετα από την καθημερινή πυρά μετά το βραδινό φαγητό και πριν τον ύπνο, η Μεγάλη Πυρά χρειάζεται και μεγάλη οργάνωση, επειδή συμμετέχει πολύς κόσμος, που δεν είναι μία δεμένη παρέα όπως η Ομάδα.

Δίνουμε μερικές ιδέες, ελπίζουμε να βοηθήσουν .

ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΠΥΡΑ : Στέλνουμε προσκλήσεις που ενημερώνουν τους φίλους μας για την μέρα της Πυράς, αλλά και την ώρα που αρχίζει και τελειώνει . Καλό είναι να προσκαλέσουμε τις τοπικές αρχές, τον ιδιοκτήτη του χώρου και τους προμηθευτές μας, εκτός από τους γνωστούς των παιδιών και τα παλιά μέλη της Ομάδας. Οι προσκλήσεις μπορεί να είναι πρωτότυπες, φτιαγμένες από τα παιδιά. Φροντίστε να καθήσουν όλοι πριν σκοτεινιάσει και η πυρά να αρχίζει την ώρα που δύει ο ήλιος .

Γιά να μην τρέχει όλο το επιτελείο δεξιά-αριστερά την ώρα της πυράς, έχει οριστεί ένας υπεύθυνος για τον συντονισμό (πυράρχης, τελετάρχης ή όπως θέλετε) και σηκώνεται μόνο αυτός. Αυτός δίνει αρμοδιότητες όπου χρειάζεται, ορίζει ποιός βαθμοφόρος θα δολοφονεί τα παιδιά ή τους επισκέπτες που μιλάνε . Ορίζει τον φύλακα της φωτιάς, ο οποίος την ανάβει, την τροφοδοτεί ώστε να μην χαμηλώσουν ή παραψηλώσουν οι φλόγες και την σβήνει στο τέλος.

Έχουμε έτοιμο το πρόγραμμα πολλές μέρες πριν, ώστε να ετοιμαστούμε σωστά. Κάνουμε τουλάχιστον μία γενική δοκιμή, ώστε να ξέρει ο καθένας τον ρόλο του και ΟΛΟΙ τα τραγούδια. Συγχρόνως βεβαιωνόμαστε ότι η μία ώρα στο χαρτί δεν είναι δωμίση στην πραγματικότητα . Οι επισκέπτες μας πρέπει να προλάβουν μετά την πυρά ανοιχτά τα εστιατόρια του γειτονικού χωριού για το βραδινό τους. Αν η περιοχή δεν μπορεί εύκολα να ταΐσει όλο τον κόσμο που έχουμε καλέσει, ίσως πρέπει να φροντίσουμε να συννενοηθούμε, ώστε να έχουν ετοιμάσει αρκετές μερίδες και τραπέζια, κλεισμένα συγκεκριμένη ώρα ! Αυτό ας παρακαλέσουμε την Επιτροπή Κοινωνικής Συμπαραστάσης να το κανονίσει πριν την πυρά, γιατί κακοταϊσμένος γονέας = δυσαρεστημένος γονέας, όσο ... νόστιμα κι αν ήταν τα σκέτς μας.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ : Διαλέγοντας τον χώρο, καλό είναι να βρούμε την πιθανότερη κατεύθυνση του καπνού, να υπολογίσουμε πόσους θεατές θα έχουμε και που θα καθίσουν. Γιά τυχόν ηλικιωμένους έχουμε μερικά κασόνια σκεπασμένα με διπλωμένες κουβέρτες ή υπνόσακκους. Ας είναι λιγώτερο γραφικά από τα βράχια, τους ετοιμόρροπους πάγκους ή τους κορμούς που θα καθήσουν οι υπόλοιποι, δεν πειράζει.

Αναλόγως καιρού, προβλέπουμε τι θα κάνουμε σε περίπτωση βροχής .

Το μέγεθος της φωτιάς εξαρτάται από την περιοχή. Από το αν υπάρχουν και επιτρέπεται να κόψουμε ξερά κλαδιά, αν μπορούμε να αγοράσουμε μερικά κούτσουρα, **αν απαγορεύεται τελείως το άναμμα φωτιάς** και πρέπει να αρκεστούμε σε μερικές λάμπες θυέλλης, αν ο αέρας είναι επικίνδυνος.

Στην Ελλάδα απαγορεύεται τελείως το άναμμα φωτιάς στο ύπαιθρο το καλοκαίρι . Είναι λοιπόν καλή ιδέα να έχουμε προσκαλέσει και τους πλησιέστερους δασικούς πυροσβέστες, έτσι αποφεύγουμε την πιθανότητα να βρεθούμε στο αυτόφωρο και τεράστιους τίτλους στις εφημερίδες.

Ας μην αναφερθώ σε μιά πυρά το 1976 στην Χαλκιδική που επεκτάθηκε κάτω από τις πευκοβελόνες και ελλείπει νερού σβήσαμε - στο τσάκ - χτυπώντας τις φλόγες με χλωρά κλαδιά και χρησιμοποιώντας φυσικούς πυροσβεστήρες (κατουρώντας) .

Γιά να αποφύγουμε τέτοια εξέλιξη, σκάβουμε ένα ρηχό λάκκο, φυλάγοντας το χώμα γιά να τον σκεπάσουμε μετά την κατασκήνωση .

Τον τριγυρίζουμε με μεγάλες πέτρες ή κορμούς, σκεπασμένους με λάσπη γιά να μην καούν. Ετοιμάζουμε τα βασικά ξύλα, συνήθως σε σχήμα πυραμίδας, ή ένα μεγάλο κούτσουρο στην μέση αν η περιοχή είναι ασφαλής. Χαμηλή, σε σχήμα αστεριού αν έχουμε λίγα ξύλα ή ο φόβος πυρκαϊάς είναι μεγάλος. Δένοντας τα ξύλα με λεπτό σύρμα, διατηρούν την θέση που τα βάλουμε. Κυκλώνοντας με κοτετσόσυρμα ή λεπτό μεταλλικό δικτυωτό αποφεύγουμε να πετάνονται σπίθες . Κάτω από τα ξύλα, στην βάση τους έχουμε προσάναμμα. Αν μπορούμε, αποφεύγουμε τα ... μαγικά υγρά, πετρέλαιο ή οινόπνευμα ή λάδι . 'Η τουλάχιστον βάζουμε λίγο και διακριτικά, από πριν . Προς θεού, ποτέ βενζίνη . Σε ασφαλή απόσταση έχουμε σωριάσει έτοιμο ξυλοσωρό, χωρισμένο κατά μέγεθος ξύλων και σκεπασμένο σε βροχερό καιρό . Καθαρίζουμε όλα τα εύφλεκτα υλικά σε αρκετή ακτίνα και **έχουμε έτοιμο άγημα φωτιάς, πυροσβεστήρες, νερό και εργαλεία** .

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΥΡΑΣ : Τραγουδώντας αργά τον κανόνα «Στην φωτιά μας πλησιάστε, στο σκοτάδι κι ευτυχείς τραγουδάτε» το αρχηγείο καλεί τα παιδιά που έρχονται σιγά-σιγά, ώστε να έχουν καθήσει όλοι στην τρίτη επανάληψη του κανόνα . Μπορούμε να ανάψουμε πρωτότυπα την φωτιά, με πυροσφόρους από τις ενωμοτίες, ινδιάνο μάγο, με την ιστορία του Προμηθέα κλπ, ανάλογα και με το θέμα της κατασκήνωσης.

Κρυφό άναμμα : πριν την έναρξη βάζουμε μέσα στο προσάναμμα αναμμένο κερί, φιμωμένο με κονσερβοκούτι. Χωρίς να πλησιάσει κανείς, τραβάμε μ' ένα σύρμα το κουτί κι η φωτιά ανάβει μόνη της . Ωραία και η επιπλέον πυρά, σε παραλία, που ανάβει κρυφά κολυμβητής ή βάρκα. Συννενοηθείτε με το Λιμεναρχείο !

Ο Αρχηγός λέει την ευχή της πυράς :

- Σαν την φλόγα π' ανάβει σ' αυτή την φωτιά, έτσι ας ανάψει μέσα μας το αίσθημα της αγάπης και του αλτρουϊσμού.
- - Σαν τη ζεστασιά που χαρίζει η καλή μας φωτιά, έτσι ας ζεστάνουν τους γύρω μας οι καλές μας πράξεις.
- - Σαν τον καπνό που υψώνεται κι απλώνει ολόγυρα, έτσι ας απλωθεί σ' όλο τον κόσμο η προσκοπική ιδεολογία .
- - Σαν τις σπίθες που πέφτουν και σβύνουν, έτσι ας σβήσουν μέσα μας τα κακά συναισθήματά μας .

Αμέσως μετά την ευχή, ο Αρχηγός διευθύνει το τραγούδι «Φλόγα Προμηθέως» και η πυρά συνεχίζεται. Μπορεί να καλοσωρίσει τους καινούργιους κατασκηνωτές στην πρώτη τους μεγάλη πυρά. Τους φωνάζει έναν έναν στην φωτιά, να προσθέσουν ένα μικρό ξύλο ο καθένας στην φωτιά, δείχνοντας έτσι πως ανήκουν στον κύκλο της πυράς και στην ομάδα γενικότερα. Η να ζητήσει από όλους να θυμηθούν την πρώτη τους πυρά .

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : καλύτερα να έχουμε πολλά στοιχεία που εναλλάσσονται γρήγορα, παρά μιά παράσταση με μεγάλη διάρκεια. Μπορούμε να «σπάσουμε τον πάγο» με ένα ζωηρό παιχνίδι, στο οποίο συμμετέχουν και οι θεατές. Σύντομα θεατρικά σκέτς, τραγούδια, αρθράκια από την εφημερίδα την κατασκήνωσης, κανόνες, επίδειξη τεχνικής ικανότητας. Αν πρέπει να τραγουδήσουμε όλα όσα ξέρουμε (ή ... δεν ξέρουμε), ας διαλέξουμε ένα στίχο από το καθένα. Θα συνδυαστούν αρκετά εύκολα σε ένα πόντ – πουρί που είναι πρωτότυπο και κουράζει λιγώτερο . Τον συντονισμό και το πρόγραμμα μπορεί να αναλάβει μιά από τις ενωμοτίες, οπότε τις επιβραβεύσεις τις αναλαμβάνουν τα παιδιά αυτής της ενωμοτίας και υπεύθυνος γιά τον συντονισμό της όλης πυράς είναι ο

ενωμοτάρχης . Αυτό ας γίνει με προσοχή, γιατί οι καθυστερήσεις χαλάνε την ατμόσφαιρα. Η πυρά πρέπει να αρχίσει ακριβώς την ώρα που ορίσαμε και να μην υπάρχουν χάσματα ανάμεσα στις παρουσιάσεις . Στις πρόβες έχει καθοριστεί πως ο Νίκος θα διευθύνει την τάδε επιβράβευση μετά το σκέτς των Γλάρων και ο Γιάννης τον Χ κανόνα μετά το παιχνίδι των Λαγών. Οι επιβραβευτές πρέπει να σηκώνονται αμέσως πρίν τελειώσει η παρουσίαση, ώστε να μην χάνεται δευτερόλεπτο . Αν κάτι αργεί να παρουσιαστεί, ο συντονιστής της πυράς περνά στο επόμενο. Ας έχουμε σκεφτεί τι θα κάνουμε σε περίπτωση βροχής, ας έχει ο υπεύθυνος Α' βοηθειών έτοιμο το φαρμακείο για κάποιο μικρό έγκαιρο ή τραυματισμό . Δεν αφήνουμε τίποτε στην τύχη : υποβολέας σε δύσκολους ρόλους, εναλλακτικό πρόγραμμα π.χ. αν έχουμε σκέτς που περιλαμβάνει καζάνι κανίβαλων και την τελευταία στιγμή πάρει ο αέρας το καζάνι ...

Προσπαθούμε να συμμετέχουν όλοι οι παριστάμενοι στα τραγούδια και τα παιχνίδια. Για να το πετύχουμε, μοιράζουμε τα τραγούδια (με μεγάλα γράμματα) φωτοτυπημένα και εξηγούμε κάθε παιχνίδι πριν αρχίσει. Ευχής έργο θα ήταν να εξηγήσει κάποιος - αν είναι εξηγήσιμα – και τα σκέτς, πριν αρχίσουν ή όσο παίζονται. Τα παιδιά παρασύρονται, ενθουσιάζονται, γελάνε, μιλάνε γρήγορα ή από μέσα τους . Οι γονείς χαίρονται μεν, αλλ' όχι επειδή κατάλαβαν το αστείο, επειδή βλέπουν χαρούμενα τα παιδιά τους . Κάτι ακόμα, συνήθως τα παιχνίδια μας είναι ομαδικά, ενωμοτιακά. Η ώρα της πυράς είναι καλή και για ατομικά παιχνίδια, είναι ώρα παρέας και όχι συναγωνισμού.

Το πρόγραμμα ακολουθεί τις φλόγες : στην αρχή επιβλητικό, είναι η μαγική ώρα που η φωτιά ανάβει, μεταμορφώνοντας έναν νεκρό σωρό ξύλα σε ένα ζωντανό ον που θα μας κρατήσει συντροφιά για κάμποση ώρα και ίσως να κρατήσουμε την ανάμνησή του όσο ζούμε . Συνεχίζουμε με ζωηρά και ηχηρά στοιχεία προγράμματος όσο οι φλόγες «πάν' ψηλά» . Όσο προχωρά η ώρα, οι φλόγες χαμηλώνουν αλλά ζεσταίνουν περισσότερο. Βάζουμε πιά ήσυχα στοιχεία στο πρόγραμμα, γίνεται από ζωηρό και τρελλό που ξεκίνησε, ήρεμο, ρομαντικό, νοσταλγικό . Βάζουμε λοιπόν τις παρουσιάσεις στη σειρά αυτή, ανάλογα με το περιεχόμενό τους . Το σκέτς με το μπουγέλωμα στην αρχή, μαζί με ζωηρά παιχνίδια και τραγούδια. Σιγά-σιγά περνάμε στο «Θυμήσου όπου πας» και τελειώνουμε με το «Μήπως πρέπει να φύγουμε».

Στο τέλος του προγράμματος ο Αρχηγός λέει δυό λόγια για να εμπνεύσει, να ηρεμήσει, να ανεβάσει πνευματικά . Προσοχή να είναι δυό τα λόγια, γιατί όλοι μας παρασυρόμαστε . Ο Υπαρχηγός αναγγέλλει τους σκοπούς και κλείνουμε με το σιωπητήριο «Η μέρα πάει» και την προσευχή, συνήθως «Χριστέ, στις σκηνές μαζεμμένοι» . Αξίζει λίγη προσπάθεια να αποφύγουμε τις φωνές, τις σφυρίχτρες και την ένταση . Τα παιδιά θα πάνε πιά εύκολα για ύπνο όταν κλείσει ήρεμα η πυρά. Ας μην ξεχνάμε, απόψε έχουν και τους γονείς τους εδώ, πρέπει να αποφύγουμε να δημιουργήσουμε συνθήκες για δύσκολους αποχωρισμούς . Πάρα πολύ μεγάλη σημασία πρέπει να δώσουμε στο να τελειώσει η πυρά την ορισμένη ώρα . Αν το πρόγραμμα γίνει και τηρηθεί σωστά, όλα τα παραπάνω χωράνε σε μία ή μιάμισυ ώρα .

Ο πυράρχης μπορεί να επιταχύνει τα πράγματα αν βλέπει πως το πρόγραμμα καθυστερεί, ώστε η φωτιά να σβήσει στις 9 ή τις 9:30, όπως προγραμματίσαμε. Ας λυπηθούμε αυτούς που κάθονται σ' ένα μυτερό κούτσουρο, κουρασμένοι, πεινασμένοι, πνιγμένοι απ' τον καπνό, κουφαμένοι από τα τραγούδια (και τα αστεία) μας .

Ιδού μιά **Πυρά μίας ώρας**, με 4 ενωμοτίες :

Επίσκεψη γονέων και φίλων στην Κατασκήνωση

19:45 Προσέλευση, κάθισμα, τακτοποίηση θεατών . (Δύση ηλίου 19:40 περίπου).

20:00 Άναμμα / κλήση πυράς

20:05 Ευχή πυράς / καλοσώρισμα

20:10 Τραγούδι 1, κανόνας 2

20:15 Παρουσίαση ενωμοτίας Α, επιβράβευση Κώστας

20:20 Χορός 3 με γονείς

20:25 Τραγούδι 4

20:30 Παρουσίαση ενωμοτίας Β, επιβράβευση Ερρίκος

20:35 Κανόνας 5 / ορχήστρα μπουκαλιών

20:40 Παρουσίαση ενωμοτίας Γ, επιβράβευση Άγγελος

20:45 Ιστορία από το αρχηγείο ή κάποιον παλιό

20:50 Παρουσίαση ενωμοτίας Δ, επιβράβευση Αλέξανδρος

20:55 Δύο λόγια Αρχηγού . Αναγγελία σκοπών . Προσευχή

21:00 Στις σκηνές μας, σιωπηλά. Σβήσιμο φωτιάς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΥΡΑ : Μερικές λάμπες ή μεγάλα παιδιά με φακούς στο μονοπάτι θα βοηθήσουν αισθητά να φτάσουν σώοι οι καλεσμένοι μας στην έξοδο της κατασκήνωσης. Αφού πλαγιάσουν οι κατασκηνωτές, ο φύλακας της φωτιάς μένει κάμπωση ώρα δίπλα στην «σβησμένη» φωτιά, συχνά μας την σκάει και ξανανάβει .

(*Παρένθεση : Το αρχικό κείμενο το έγραψα για μιά Βασιική το 1983 .*

Το 2005 για πρώτη φορά ήμουν γονέας κατασκηνωτή . Το παιδί μου λατρεύει το ύπαιθρο, τραγουδάει στο σπίτι λυκοπουλικά τραγούδια και από 3 ετών διανυκτέρευσε επανειλημμένα σε σκηνή . Όμως, μετά την μεγάλη πυρά δήλωσε επίμονα ότι περνάει πολύ ωραία, αλλά θέλει να γυρίσει σπίτι ! Μπείτε στην θέση ενός κατασκηνωτή που δεν έχει τόσο στενή σχέση με το ύπαιθρο και την σκληραγωγία.)

Προϊδεάστε τους γονείς, ενδεχομένως προγραμματίστε χρόνο «κατ' οικογένειες» πριν την πυρά, αλλά αμέσως μετά την προσευχή φροντίστε διακριτικά να εξαφανιστούν γρήγορα οι γονείς για να αποφευχθούν δράματα !

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ : Το " κάτι " που νοιώθεις μέσα στην παρέα , γύρω στην φωτιά , το βράδυ στο ύπαιθρο , δεν περιγράφεται σε όποιον δεν το εξήσε .

Ποιος ξέρει, ίσως εν μέρει να οφείλεται σε υποσυνείδητες αναμνήσεις από τους προϊστορικούς μας προγόνους !

Όμως, αυτή η μαγευτική ατμόσφαιρα χάνεται εύκολα . Ένας μικροκαυγός, μιά βρισιά, ένας τραυματισμός απο απροσεξία ή βιασύνη , η ανόητη έναρξη σε μερικές πυρές " –Μας συγχωρείτε που θα παρουσιάσουμε κάτι πρόχειρο ..." , μιά παρεξήγηση, η αναφορά στα οικονομικά ή άλλα προβλήματα της ομάδας μας ή ένας εκνευρισμός αρκούν, έχουν τη δυναμη να δηλητηριάσουν την ατμόσφαιρα για όλους .

Ας πάρουμε λοιπόν την απόφαση να βάλουμε για λίγο στην άκρη τα προβλήματα και τις μικροδυσκολίες . Θα μας μείνει όλη η ομορφιά που μπορούν να μας δώσουν αυτές οι στιγμές γύρω στην πυρά της κατασκήνωσης : « *Φλόγες που παίζουν με το ξύλο, σπίθες που πετούν ...*» (από το βιβλίο της Λεζάρ) .

Σπίθες που μπορεί να μείνουν στα μάτια
και την καρδιά ενός παιδιού
για όλη την ζωή του .

Στέφος Αλευράς